

Nr 562.

Av herr **Rubbestad**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 209, med förslag till lag om vissa ändringar i ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932 (nr 400).

I proposition nr 209 har föreslagits, att den ledamot i boställsnämnd, som nu utses av stiftsnämnden, i stället skall utses av länsstyrelsen samt vara arrendator av jordbruksfastighet. Anordningen motiveras med att boställsnämnden kommer att fylla de funktioner, som enligt de sociala arrendebestämmelserna ankomma på arrendenämnden.

Arrendenämnd skall enligt 2 kap. 49 a § i nyttjanderättslagen bestå av tre ledamöter. Ordföranden i nämnden utses av Kungl. Maj:t och de båda övriga ledamöterna av länsstyrelsen. Av de sistnämnda skall den ene vara ägare av jordbruksfastighet och den andre arrendator av sådan fastighet. Det är alltså sörjt för att såväl jordägar- som arrendatorsynpunkterna bli företrädda i arrendenämnden.

Genom det nu framlagda förslaget synas arrendatorssynpunkterna bli väl företrädda i de ecklesiastiska boställsnämnderna. I detta avseende synes förslaget fullt tillfredsställande.

I boställsnämnd ingår f. n. en ledamot, som närmast skall företräda synpunkterna hos de sockenorgan, som förvalta boställena. Denne ledamot — vanligen kallad tredje ledamoten — motsvarar närmast den ledamot i arrendenämnd, som skall vara ägare av jordbruksfastighet.

Den tredje ledamoten är emellertid ej permanent. Enligt boställsordningen skall nämligen ett vart pastorat utse en sådan ledamot. Då en boställsnämnds distrikt består av ett flertal pastorat, kommer det alltså att finnas flera — i vissa fall ett betydande antal — tredje ledamöter att välja på. Det beror på nämndens ordförande, vilken av dessa han vill inkalla till ett visst sammanträde. Det ligger i sakens natur, att den tredje ledamoten kommer att växla från sammanträde till sammanträde. De pastoratsvalda ledamöterna kunna därför icke förvärva samma erfarenhet och rutin som de två övriga ledamöterna, vilka äro med på samtliga sammanträden.

Då nu en direkt företrädare för arrendatorsintressena insättes i boställsnämnden, synes det vara riktigt och lämpligt att också sockenorganens synpunkter bli företrädda genom en ledamot med samma ställning som den, vilken företräder arrendatorssynpunkterna. Anordningen med växlande pastoratsvalda ledamöter bör sålunda avskaffas och även den tredje ledamoten bli permanent. Endast en sådan ledamot bör alltså utses, jämte ersättare för honom, inom varje boställsnämndsdistrikt.

Den tredje ledamoten synes liksom sin motsvarighet i arrendenämnden böra vara ägare av jordbruksfastighet men dessutom ledamot av boställsstyrelse eller kyrkoråd.

Det ligger nära till hands att låta länsstyrelsen utse den tredje ledamoten, liksom länsstyrelsen ju utser motsvarande ledamot i arrendenämnden. Det kan emellertid ifrågasättas, huruvida icke uppdraget bör lämnas till stiftsnämnden. Denna nämnd, som har högsta inseendet över boställsförvaltningen, utser nu en ledamot i boställsnämnden men skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag mista allt inflytande på dennas sammansättning. Vare sig emellertid det blir länsstyrelsen eller stiftsnämnden, som erhåller uppdraget, synes det, då ledamoten ju skall företräda sockenorganens synpunkter, vara en självklar sak, att utseendet bör föregås av samråd med vederbörande stifts pastoratsförbund.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får jag föreslå,
att riksdagen ville bifalla propositionen nr 209 med den
ändring, som ovan angivits.

Stockholm den 19 april 1950.

Axel Rubbestad.
